

TIẾP CẬN XUẤT HUYẾT BẤT THƯỜNG Ở 3 THÁNG ĐẦU THAI KÌ

Bùi Chí Thương, Âu Nhật Luân

Mục tiêu học tập:

- Thực hiện đúng và đủ việc khai thác tiền sử, bệnh sử khi có xuất huyết tử cung bất thường ở 3 tháng đầu thai kỳ.
- Chọn lựa được khảo sát cận lâm sàng thích hợp cho mục tiêu thiết lập chẩn đoán.
- Thiết lập được chẩn đoán và tư vấn được hướng quản lý cho một thai phụ có xuất huyết tử cung bất thường ở 3 tháng đầu thai kỳ.

Sơ đồ tiếp cận tổng quát 1 thai phụ đến khám vì xuất huyết ở ba tháng đầu thai kỳ

Bối cảnh và tác vụ: Ở phòng khám thai hay phòng cấp cứu, một thai phụ đến khám vì đang có thai ở ba tháng đầu và bị ra huyết âm đạo.

Mục tiêu:

- Xác định nguyên nhân xuất huyết tử cung bất thường ở tam cá nguyệt 1st
- Tư vấn về tiếp cận xuất huyết tử cung bất thường ở tam cá nguyệt 1st

Khám lâm sàng: thai phụ bị xuất huyết từ đâu? có trong tình trạng khẩn cấp?

Cấp cứu

Xuất huyết từ tử cung, không trong tình trạng cấp cứu

TVS trước tiên, tìm túi thai trong tử cung

Xuất huyết nội

Chảy máu ồ ạt

Không thấy có GS trong TC

Có hình túi thai “donut”

Phản âm hỗn hợp trong TC

Phản âm hỗn hợp “tổ ong”

Vị trí thai?

Sinh tồn thai?

Sốt nhau?

Thai trứng?

Discrimination zone của hCG

Loạt TVS T chuẩn EPL

Bệnh sử, LS, TVS. ± β-hCG

Định lượng β-hCG, GPBL

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Phân định thành công

Không phân định được

Hình ảnh của thai ngoài TC?

Sốt các sản phẩm thụ thai

Thông tin cần thu thập:

1. Thông tin về thai kỳ

Thai kỳ được xác định bằng cách nào?
Thông tin giúp ước định tuổi thai?

2. Thông tin về xuất huyết bất thường

Bệnh sử, đặc điểm của xuất huyết?
Triệu chứng thực thể định hướng?

3. Thông tin về tiền sử có định hướng*

Tiền sử sảy thai, hay có liên quan?
Tiền sử thai ngoài tử cung, hay có liên quan như viêm vùng chậu, STIs?

4. Thông tin siêu âm TVS và β-hCG

Thời điểm và kết quả của TVS?
Thời điểm và kết quả của β-hCG?

Keys:

1. Thai nghén thất bại sớm (EPL)

Phải thỏa tiêu chuẩn EPL khi làm TVS
Tuổi thai giúp định hướng lý giải TVS
β-hCG không giúp định EPL

2. Thai ngoài tử cung (EP) và PUL

Tiếp cận bằng TVS là tiếp cận sơ cấp
Kế đến là ngưỡng phân định (DZ)
Bộ đôi TVS-hCG khi chẩn đoán PUL

3. Bệnh nguyên bào nuôi thai kỳ (GTD)

Chẩn đoán nhờ TVS và β-hCG
Khảo sát mô bệnh học là bắt buộc
Sau hút nạo, theo dõi đến hCG về 0

Bộ môn Phụ Sản, UMP HCMC, 2020

Sơ đồ: Các mục tiêu và tác vụ khi tư vấn cho thai phụ đến vì xuất huyết tử cung bất thường ở 3 tháng đầu thai kỳ.

Trước tiên cần nhận diện các “cấp cứu thượng khẩn”. Mục tiêu đặt ra sau khi đã loại trừ các cấp cứu, là phân định nguyên nhân của xuất huyết. TVS nhằm tìm túi thai trong tử cung và sinh tồn thai. Khi không thấy thai trong tử cung, cần định lượng β-hCG để phân định vị trí. Loạt bộ đôi TVS-hCG cần khi có chẩn đoán là PUL. Nếu nghi đến EPL, cần tuân thủ các tiêu chuẩn. Thai trứng được chẩn đoán bằng hình ảnh siêu âm đặc trưng và hCG rất cao. Giải phẫu bệnh sẽ xác nhận hay bác bỏ chẩn đoán lâm sàng thai trứng.

Nguồn: Bộ môn Phụ Sản ĐHYD TP.HCM. 2020

TÀI LIỆU ĐỌC THÊM

- Bùi Chí Thương, Âu Nhật Luân. *Chiến lược tiếp cận xuất huyết tử cung bất thường trong ba tháng đầu thai kỳ*. Bài giảng Sản khoa, bộ môn Phụ Sản Đại học Y Dược TP. HCM. 1st Ed. 2020. Nhà Xuất bản Y học. p 36-40.